

Valtuutettu Sini Laineen ym. valtuutettujen aloite meritaimenen istutuksista

Kaupunginvaltuusto 10.11.2025 § 137

Valtuutettu Sini Laine jätti seuraavan aloitteen:

Saaristomerellä oli vielä 35 vuotta sitten vahva meritaimenen kalastuskulttuuri, joka vähentyneiden istutusten myötä on kadonnut melkein kokonaan. Meritaimenten istutuksia on tehty säännöllisesti 1970-luvulta lähtien, mutta 2000-luvulla istutusten määrä on vähentynyt merkittävästi.

Sisäsaariston kalakannat, kuten kuhakannat, voivat hyvin. Kalaa on runsaasti ja pyyntikokoisten osuus on muun muassa alamitan noston ja vesien lämpenemisen myötä kasvanut. Samalla tämä tarkoittaa kalastuspaineen keskittymistä pienille alueille, mikä puolestaan uhkaa sisäsaariston kalakantoja.

Meritaimenkantojen tila ja painopisteen siirtyminen johtavat niin ikään saariston palvelujen käytön vähentymiseen. Meritaimenen kalastajat liikkuvat ennen muuta aikaisin keväällä ja myöhään syksyllä, kun muu huviveneily on vähäisempää. Hyvä meritaimenkanta voisi pidentää saariston matkailukautta sekä tuoda tuloja kaikille välillisestikin vapaa-ajankalastuksesta hyötyville yrityksille. Elävä saaristo tukee koko Varsinais-Suomen elinvoimaa.

Jo nyt pitkälle viety patojen purkaminen ja kutualueiden kunnostaminen ovat olleet tärkeitä askelia kohti meritaimenkannan elpymistä. Ennen kuin jokemme ja puromme tuottavat kunnostettuina riittävästi kalaa meritaimenkulttuurin ja saariston elinvoiman edistämiseksi, jokaisen Saaristomerellä kunnan tulisi omalta osaltaan lisätä poikasistutuksia mereen ja mahdollisuuksien mukaan kunnan alueen virtavesiin. Eri ikäluokkien istuttaminen monipuolistaa kantaa ja takaa paremmat istutustulokset.

Airisto-Velkuan kalatalousalueelle siian istutus on ollut runsasta ja tämä näkyy keväisin lajin harrastajamäärissä positiivisesti. Nyt onkin aika toimia yhtä vastuullisesti meritaimenen kohdalla ja tehdä kaikkemme elvyttääksemme Saaristomerellä meritaimenkannan.

Tämän vuoksi esitän, että Raision kaupunki käyttää vuosittain vähintään 7000 euroa meritaimenten istuttamiseksi Saaristomerelle sekä Raisionjokeen.

Raisiossa 2.11.2025

Sini Laine
Mikko Tammelin
Mikko Kangasoja
Kimmo Kosonen
Harri Seikola

Heikki Suominen
Mika Koivisto
Mika Tätilä
Anneli Kivijärvi

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen kaupunkikehitysjaoston ja infralautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös

Esittelijä teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen konsernipalvelujen valmisteltavaksi.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 26.10.2026
1303/11.00/2025

Valmistelija: hallintojohtaja Anni Hakala, kaupunkikehitysjohtaja Samu Mattila, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Meritaimen on Saaristomeren alueen alkuperäinen vaelluskalalaji, jonka kantojen vahvistaminen on tärkeää luonnon monimuotoisuuden, vesistöjen ekologisen tilan sekä virkistyskäytön näkökulmasta. Viime vuosina valtakunnallinen painopiste meritaimenkantojen hoidossa on kuitenkin siirtynyt istutuksista luonnon lisääntymisen edellytysten parantamiseen, kuten vaellusesteiden poistamiseen, kalateiden rakentamiseen ja kutu- sekä poikastuotantoalueiden kunnostamiseen.

Raision kaupunki on yhdessä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa toteuttanut vuosina 2020–2023 valtakunnallisesti merkittävän Raisionjoen kunnostushankkeen. Hankkeessa purettiin tai muutettiin kalankulun mahdollistaviksi useita vedenottoa varten aikanaan rakennettuja patoja ja rakennettiin uusia luonnonmukaisia koski- ja kalatierakenteita. Kunnostusten myötä kalojen vaellusyhteys avattiin mereltä joen latvaosiin asti.

Hankkeessa toteutettiin mm. seuraavat toimenpiteet:

- Huhkonkosken pitkäaikainen vaelluseste poistettiin rakentamalla teknisen ja luonnonmukaisen kalatien yhdistelmä.
- Hintsan, Hintsan-Lähteenmäen ja Merttelän säännöstelypadot muutettiin kalankulun mahdollistaviksi rakenteiksi.
- Hintsan patoaltaan myllypato purettiin kokonaan.
- Jokeen rakennettiin yhteensä noin kilometri uutta koski- ja virtavesialuetta, jotka tarjoavat lisääntymis- ja poikastuotantoalueita vaelluskaloille.

Kunnostushankkeen tavoitteena oli nimenomaan parantaa kalojen luontaisen lisääntymisen edellytyksiä sekä mahdollistaa vaelluskalojen nousu merialueelta Raisionjoen yläosiin. Hankkeen seurauksena Raisionjoen ekologinen tila, luonnon monimuotoisuus ja kalojen elinympäristöt ovat parantuneet merkittävästi. Patojen kunnostamisen

ohella on viime vuosina istutettu meritaimenen poikasia niin Kuninkojaan kuin Raisionjokeen.

Kaupunginhallitus toteaa, että kalakantojen hoito sekä istutustoiminnan suunnittelu kuuluvat ensisijaisesti kalatalousalueiden, vesialueiden omistajien, Elinvoimakeskuksen ja muiden kalatalousviranomaisten toimialaan. Nykyisen tutkimustiedon perusteella pysyvin vaikutus meritaimenkantojen vahvistamiseen saavutetaan luonnollisen lisääntymisen edellytysten parantamisella. Tästä syystä Raision kaupunki on viime vuosina kohdistanut voimavarojaan ennen kaikkea Raisionjoen vaelluskalayhteyksien ja elinympäristöjen kunnostamiseen, mutta toisaalta myös sallinut meritaimenten istutukset pyydettäessä.

Kaupungin talousarviossa ei ole varauduttu erilliseen vuosittaiseen meritaimenen istutusmäärärahaan. Kaupunki jatkaa kuitenkin yhteistyötä Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen, Valonian, kalatalousalueiden sekä muiden toimijoiden kanssa Raisionjoen ja Saaristomeren ekologisen tilan sekä vaelluskalojen elinmahdollisuuksien parantamiseksi.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös